

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610 - 4216876
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

29 Temmuz 2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

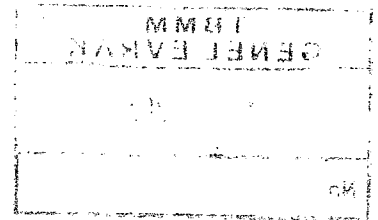
Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

- Liste (6 Adet, 6 Sayfa)
- Cevap Yazısı (81 Adet, 124 Sayfa)

**MUĞLA MİLLETVEKİLİ
SAYIN SUAT ÖZCAN'IN
TBMM 7/65423 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR**

SORULAR

- 1- Müsilajı önlemek için tesisler denetlenip arıtma cihazı takmaları sağlanacaktı. Bu konuda neler yapıldı paylaşır mısınız?
- 2- Halk sağlığını ve ekolojiyi tehdit eden ve zehir salan termik santral bacalarına filtre takılacaktı, takıldı mı? Bu konuda neler yapıldı paylaşır mısınız?

CEVAPLAR

Marmara Denizi'nde iklim değişikliğinin etkisi ile birlikte deniz suyundaki durağanlık ve azot-fosfor miktarının artışına bağlı olarak ortaya çıkan ve Marmara Denizi'nde doğal yaşamı etkileyen afet niteliğinde bir müsilaj (deniz salyası) kirliliği başlamış ve Bakanlığımız koordinasyonunda Marmara Denizi'ne kıyısı olan belediyeler, ilgili kamu kurumu ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları ile bilim insanlarının katılımıyla 22 madde'lik Marmara Denizi Koruma Eylem Planı yayımlanmış ve 7/24 esası ve seferberlik ruhu ile temizlik çalışmalarına başlanmıştır.

Eylem Planı'nda Marmara Denizi'nin koruma alanı ilan edilmesi, müsilajın bilimsel temelli yöntemlerle tamamen temizlenmesi, atıksuların ileri biyolojik arıtım yapılmaksızın Marmara Denizi'ne deşarj edilmemesi, atıksu deşarj standartlarında kısıtlamaya gidilmesi, arıtılmış atıksuların mümkün olan her yerde yeniden kullanımının arttırılması, Marmara Denizi'ne gemilerin atıksularının boşaltılmasının önlenmesi, tersanelerde temiz üretim tekniklerinin yaygınlaştırılması, alıcı ortama deşarj yapan atıksu arıtma tesislerinin 7/24 online izlenmesi gibi hususları içermekte olup yapılacak tüm iş/işlemlerin 3 yıl içerisinde tamamlanması gerekmektedir.

Marmara Denizi Koruma Eylem Planı kapsamında hazırlanan 2021/13 sayılı Marmara Deniz Havzası Eylem Planı Kapsamında Deşarj Standartlarında Kısıtlama Genelgesi 22.06.2021 tarihinde Bakanlığımızca yayımlanmıştır. Söz konusu Genelge ile, Bakanlığımızca Boğazlar ve Susurluk Havzası dâhil Marmara Denizi Hidrolojik Havzası'nda ve bu havzada yer alan İstanbul, Bursa ve Kocaeli illeri'nin tamamında, sanayi ve evsel atıksu arıtma tesisleri için Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği ve Kentsel Atıksu Arıtımı Yönetmeliği ekinde yer alan ve kirliliğin göstergesi olan Kimyasal Oksijen İhtiyacı (KOİ) parametresi'nde kentsel atıksularda %20 oranında, endüstriyel atıksularda ise her bir sektör için yeni bir deşarj standardı düzenlemesi yapılarak yaklaşık %50 ye kadar kısıtlamalar yapılmıştır.

Diğer taraftan Marmara Denizi havzasında atıksu kaynaklı noktasal kirliliğin tespiti amacıyla Bakanlığımız, İl Müdürlüklerimiz ve 5 üniversitenin (İstanbul Teknik Üniversitesi, Yıldız Teknik Üniversitesi, Konya Teknik Üniversitesi, Bursa Teknik Üniversitesi, Gebze Teknik

Üniversitesi) ve Su ve Kanalizasyon İdaresi temsilcilerinin katılımı ile MAR-AAT Projesi gerçekleştirilmiştir.

Proje kapsamında, Marmara Denizi havzasında yer alan, 445 evsel/kentsel ve endüstriyel atıksu arıtma tesis yerinde incelenerek; mevcut durumları tespit edilmiş, ihtiyaç analizleri yapılmış, Marmara Denizi'ne gelen atıksu kaynaklı kirlilik yükleri ortaya konulmuştur.

Bu kapsamda 2021/13 sayılı Genelge ile kısıtlanan deşarj standartlarına uyum sağlamak amacıyla atıksu arıtma tesislerinde bazı ihtiyaçlar ortaya çıkmış olup konuya ilişkin yapılacak iş ve işlemler için (revizyon ve yeniden yapılacak) genelge de belirlenen süreler ile uyumlu İş Termin Planları Bakanlığımıza sunulmuş olup Bakanlığımızca takip edilmektedir.

Marmara Denizi'nde yaşanan müsilaj nedeni ile bölgede İl Müdürlüklerimizce gerçekleştirilen çevre denetimlerine katkı sağlamak amacıyla merkez teşkilatımız ile diğer İl Müdürlüklerimizden 400'ün üzerinde çevre denetçisi ve mobil çevre laboratuvarlarımız bölgeye sevk edilmiştir.

Bakanlığımız denetim personeli tarafından kara kökenli kirletici kaynaklarda denetimler gerçekleştirilmiş olup, deniz kirliliği denetimi konusunda Çevre Kanunu'na istinaden yetki devri yaptığımız Belediye Başkanlıkları, Sahil Güvenlik Komutanlıkları, Liman Başkanlıkları tarafından gemilerden kaynaklanan kirliliğinin önlenmesine yönelik denetimler yapılmıştır.

Ayrıca, Bakanlığımızca kirliliğin yerinde tespitine yönelik çalışmalarımızdan kurulu kapasitesi 5000 m³/gün ve üzeri olan atıksu arıtma tesisleri sürekli 7/24 on-line izlenerek veriler Bakanlığımız merkezi veri tabanına aktarılmaktadır. Bunun yanı sıra 2021/14 sayılı "Marmara Bölgesi'nde Bulunan Atık Su Arıtma Tesisleri'nin Gerçek Zamanlı İzlenmesi" konulu genelgesi ile Marmara kıyı illerinde yer alan 1000 m³/gün ve üzeri olan tesisler genelge esasları çerçevesinde izleme sistemini teşkil ederek Bakanlık Sürekli İzleme Merkezi (SİM)'ne on-line bağlantılarını sağlamaktadır. Genelge ile izlenecek tesisler için kurulu kapasite sınırı 1000 m³/gün'e indirilmiştir. Marmara kıyı illerinde yer alan 1000 m³/gün ve üzeri tüm tesisler izlenmektedir. SİM üzerinden, uzaktan otomatik numune aldırma yöntemi ile bu tesislerde 7/24 teknolojik denetim yapılmaktadır

2021 yılında Marmara havzasında gerçekleştirilen denetimlerde, toplam 14.001 çevre denetiminde 974 işletme ve 99 deniz aracına toplam 137 milyon 200 bin TL idari para cezası uygulanmış ve 147 işletme faaliyetten men edilmiştir.

Marmara Bölgesi'nde son 63 günde 10.388 tesis ve 34.936 gemi denetimi olmak üzere toplam 45.324 çevre denetimi gerçekleştirilmiş olup, atıksu arıtma tesislerinin çıkışlarından 663 adet atıksu numunesi alınmış ve analizleri yapılmak üzere yetkilendirilmiş laboratuvarlara gönderilmiştir. Çevre Kanunu'na aykırı faaliyet gösterdiği tespit edilen 177 işletmeye 29.714.853 TL ve 7 gemiye 36.505.726 TL olmak üzere toplam 66.220.579 TL idari para cezası uygulanmış olup, 53 işletme ise faaliyetten men edilmiştir.